

Наукові дослідження з акушерства та перинатології, проведені у 2005–2009 роках (за матеріалами дисертаційних робіт, затверджених Проблемною комісією «Акушерство та гінекологія» МОЗ України)

В.П. Запорожан, В.В. Подольський, Л.Є. Туманова

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології АМН України», м. Київ

Проблемною комісією МОЗ України під керівництвом Академіка В.П. Запорожана у 2005–2009 роках за фахом «акушерство та гінекологія» було затверджено 250 дисертацій, з них 34 докторські дисертації (13,6%).

Низку досліджень присвячено впливу несприятливих екзогенних чинників – екологічних факторів (радіаційне опромінення), наркотичних речовин та тютюнопаління на репродуктивне здоров'я жінки. Були вивчені перебіг вагітності, пологів, стан системи мати–плацента–плід. На підставі отриманих даних розроблено нові лікувально-профілактичні комплекси для жінок з цими ризиками [1–4]. Особливості порушень фетоплацентарного комплексу та їх корекція у вагітних, зайнятих у сфері переробки фосфатів, також були предметом детального дослідження [5].

У роботах, присвячених проблемам раннього гестозу вагітних, досліджені патогенетичні особливості розвитку цього ускладнення та з урахуванням ендокринних даних [6, 7] імунологічного статусу [8] удосконалено методи лікування.

Роботи, присвячені пренатальній діагностиці, виконували у двох напрямках. Це вдосконалення діагностики спадкових та природжених захворювань [9–12] та використання клініко-параклінічних показників (ультразвукових, біохімічних, доплерометричних) для прогнозування ускладнень вагітності [13–15].

Значна частина проведених досліджень була присвячена проблемі невиношування вагітності. Підтверджено важливу роль генетичних, нейроімуноендокринних факторів, імунного ланцюга, комплексу гітосумісності, урогенітальної інфекції, антифосфоліпідного синдрому в генезі невиношування вагітності [16–23]. Розроблено методи прогнозування невиношування і прегравідарної підготовки жінок та диференційовані підходи до профілактики та лікування невиношування вагітності. Удосконалено діагностично-лікувальні заходи інших акушерських ускладнень у жінок з невиношуванням вагітності [24].

Було також запропоновано комплекс ранніх УЗ-критеріїв діагностики істміко-цервікальної недостатності [25] при невиношуванні вагітності.

Іншим актуальним і перспективним напрямком акушерських досліджень є профілактика передчасних пологів. Так, було досліджено роль системного та локального руйнування колагену та матриксу сполучної тканини в генезі передчасного розриву плодових оболонок [26]. Також [27] розроблено раціональну систему ведення і розродження жінок з передчасним розривом плодових оболонок при недоношеній вагітності. Були розглянуті питання патогенезу передчасних пологів, зокрема роль дефіциту оксиду азоту в патогенезі розвитку невиношування вагітності. Доведено, що зниження вмісту оксиду азоту в сироватці крові вагітних нижче певно-

го критичного рівня супроводжується виникненням передчасних пологів [28].

Значний інтерес представляють дослідження, у яких з'ясовано роль порушення формування низькорезистентного преплацентарного кровотоку у механізмі виникнення загрози невиношування вагітності у II триместрі вагітності. Дослідником доведено ефективність застосування різних препаратів трофічної та судинної дії (солкосерилу, дипіридамолу та глутаргіну) в зниженні опору току крові в басейні маткової артерії [29].

Акушерським проблемам, пов'язаним із впровадженням допоміжних репродуктивних технологій, присвячено 4 роботи. У цих дослідженнях висвітлені питання профілактики інтраамніального інфікування [30], встановлено фактори ризику та вдосконалено діагностику та заходи профілактики невиношування вагітності [31]. Було вивчено особливості перебігу вагітності після редукції ембріонів [32] та при донації ооцитів [33].

Іншою важливою науковою проблемою є багатоплідна вагітність. У дисертаційних роботах з цієї проблеми розглядали питання плацентарної недостатності [34], профілактики невиношування вагітності, прееклампсії та анемії [35, 36].

Особливої уваги в сучасному акушерстві потребують жінки з перинатальними втратами в анамнезі. Виконані з цієї проблеми наукові дослідження [37] розглядають питання профілактики ускладнень вагітності і пологів і ризику розвитку синдрому ранкової смерті немовлят та внутрішньо-утробної загибелі плода [38].

Увагу дослідників привернули також жінки з акушерськими проблемами та безпліддям в анамнезі. Були вивчені частота різних акушерських ускладнень у цих жінок, стан гормонального балансу, зміни мікробіоценозу статевих шляхів [39], цитокіновий профіль та система антиоксидантного захисту [40], а також психосоматичний стан таких жінок [41]. На підставі отриманих даних розроблено комплекс прегравідарної підготовки та вдосконалені лікувально-профілактичні заходи для жінок з безпліддям в анамнезі [42].

Інтерес дослідників привертала і проблема профілактики перинатальної патології. Були вивчені патогенетичні особливості формування плацентарної недостатності у вагітних групи високого ризику щодо розвитку перинатальної патології. З'ясовано значення хронічного психологічного напруження, вікового фактора, несприятливих екологічних умов, прееклампсій, невиношування вагітності в розвитку перинатальних порушень [43–46]. Проведені дослідження стану метаболічних процесів при фетоплацентарній недостатності. Були запропоновані стандарти клінічного, ендокринологічного, біохімічного, ультразвукового, доплероме-

тричного досліджень при діагностиці плацентарної недостатності [47–50]. Виконані в цьому напрямку дослідження дозволили розробити алгоритм прогнозування ускладнень та тактику ведення і лікування плацентарної недостатності.

У роботах, присвячених проблемі дистресу плода, розглядаються питання патогенезу, прогнозування та корекції цієї патології [51–54].

Відомо, що плацентарна недостатність та дистрес плода є патогенетично пов'язаними процесами. Саме дослідженню цих механізмів були присвячені декілька дисертаційних робіт.

У значній кількості дисертаційних робіт висвітлено таке небезпечне ускладнення, як преєклампсія. Автори досліджень вивчали стан гепатобіліарної системи, вміст антифосфоліпідних антитіл, психоемоційну та вегетосудинну дезадаптацію, особливості епіфізу та аденогіпофізу, дисбіоз, метаболічний та імунологічний гомеостаз, систему L-аргінін-NO, гемодинамічні та гемостазіологічні показники та особливості імуногістохімії судин плаценти.

У комплекс профілактичних та лікувальних заходів для вагітних з преєклампсією було запропоновано санаторно-курортне лікування [55], рослинні флавоноїди з гепатопротекторною дією [56], плазмаферез, кортикостероїди, імуноглобулін [57], криоконсервовану суспензію плаценти [58], гідазепан [59], реосорбілакт, рефортан [60]. З успіхом використовували синглетно-кисневу терапію та оксигенований перфторан [61], глутаргін та коензим композитум [62], кардикет чи цитрагін [63], препарат Берламін-Модуляр [64], індукований перерозподіл крові [65], крталат, кверцитин [66] та озонотерапію [67].

Важливим є профілактика виникнення преєклампсії. Дослідники розробляли методи прогнозування розвитку преєклампсії у жінок групи ризику та фактори ризику інших акушерських та перинатальних ускладнень у пацієнок з преєклампсією.

Дві роботи були присвячені одному з найтяжчих ускладнень вагітності, в тому числі в разі преєклампсії, – передчасному відшаруванню нормально розташованої плаценти. Досліджувались судинна, гемостатична, інфекційна природа різних форм та патогенетичних варіантів передчасного відшарування плаценти [68], розроблений алгоритм прогнозування цього ускладнення [69].

Діагностиці, лікуванню та акушерській тактиці при вагітності, ускладненій багатоводдям, присвячено декілька дисертаційних робіт [70, 71]. У цих дослідженнях розглядали питання впливу інфекційного фактора, стану перекисного окиснення ліпідів, імунологічних розладів, вмісту мікро-, макроелементів та морфологічні зміни в плаценті при багатоводді.

Іншою важливою проблемою сучасного акушерства є імунні конфлікти. У роботі, присвяченій цій проблемі [72], запропоновано алгоритм ведення вагітності з ізоімунізацією за системою АВ0 залежно від ступеня тяжкості та запропоновані лікувальні заходи що включають методики дискретного плазмаферезу при тяжкій ізоімунізації у таких жінок.

Також були розглянуті питання підвищення ефективності специфічної профілактики резус-конфліктної вагітності і лікування ускладнень вагітності при ізоімуній несумісності крові матері і плода [73].

Декілька робіт висвітлюють проблеми перенесеної вагітності [74], аномалій розвитку матки та вагітності [75], особливостей доброякісної та передракової патології шийки матки у вагітних і породілей [76], макросомії плода [77].

Проблемі лейоміоми матки та вагітності присвячено 6 дисертаційних робіт (1 докторська та 5 кандидатських). У цих роботах висвітлено питання профілактики та лікування ускладнень вагітності таких, як: невиношування вагітності [78],

перинатальна патологія [79, 80], плацентарна недостатність [81] та реабілітація в післяпологовий період [82].

Докторська дисертаційна робота присвячена вивченню питання щодо особливостей патогенезу розвитку лейоміоми матки, розроблена методика прогнозування ускладнень та комплекс лікувально-профілактичних заходів для жінок з лейоміомою матки під час вагітності та в післяпологовий період [83].

Була також затверджена і виконана дисертаційна робота з питань профілактики акушерських і перинатальних ускладнень у жінок, прооперованих з приводу доброякісних кіст яєчників, під час вагітності [84].

Досить значна кількість робіт, затверджених проблемною комісією, була присвячена вивченню особливостей перебігу вагітності у жінок за наявності різних інфекційних факторів. Цей блок робіт тісно пов'язаний з дисертаціями з проблеми невиношування вагітності, плацентарної недостатності та перинатальної патології.

Більшість цих робіт присвячена вивченню ролі вірусного інфікування у вагітних (цитомегаловірусних, герпесвірусних), хламідійної, мікоплазмозової та інших урогенітальних інфекцій під час вагітності та їх ролі в розвитку акушерських та перинатальних ускладнень. У виконаних дисертаційних роботах вивчали функцію фетоплацентарного комплексу, рівень антифосфоліпідних антитіл, імунологічний статус вагітних (клітинний, гуморальний та автоімунні фетальні маркери), морфологічні та імуногістохімічні зміни в плаценті та ендометрії з урахуванням стану рецепторного апарату. Розроблені методи прогнозування акушерських та перинатальних ускладнень. Для корекції виявлених змін в комплексній терапії були запропоновані для використання ω-3-поліненасичені жирні кислоти, людський рекомбінантний інтерферон α₂, внутрішньовенну озонотерапію, дальтепарин натрію, мікродозований аспірин, комплекс есенціальних фосфоліпідів та ін. [85–88].

Усе більшою актуальністю набуває в сучасних умовах ВІЛ-інфікування та венеричні захворювання у вагітних. Проблеми акушерських і перинатальних ускладнень, питання прогнозування та профілактики у жінок з хронічною НСВ-інфекцією [89], вірусним гепатитом [90, 91], сифілісом [92, 93], ВІЛ-інфекцією [94–96] вивчені в багатьох роботах.

Заслуговує на увагу докторська дисертація [180], в якій розглядаються питання прогнозування, профілактики та лікування акушерських ускладнень у жінок, які страждали або страждають на вірусні гепатити А, В, С, а також при коінфекції з сифілісом та ВІЛ. Автор розробив систему надання акушерської допомоги цим жінкам, що можна кваліфікувати як новий напрямок у вирішенні науково-медичної проблеми поєднання вірусних гепатитів з гестаційним процесом.

Проблема туберкульозу стає актуальною і в сучасних умовах. Дві дисертаційні роботи було присвячено питанням перебігу вагітності і пологів при туберкульозі легень. Були уточнені материнсько-плодові взаємовідносини у жінок з різними формами туберкульозу легень [174]. У комплексі лікувально-профілактичних заходів автор застосував озон [175], висвітлив питання оптимізації ведення вагітності і пологів у жінок, хворих на активний туберкульоз легень. Автор розробив патогенетично обґрунтований комплекс діагностичних, профілактичних і лікувальних заходів, у тому числі застосування тіотріазоліну та вобензіму.

Інше інфікування, яке спричинює респіраторні порушення у вагітних, також заслуговує на увагу. Цьому присвячені наукові роботи з профілактики перинатальної патології у жінок, які перенесли респіраторну вірусну інфекцію в різні терміни гестації. Автор визначив частоту та характер акушерських і перинатальних ускладнень залежно від терміну

впливу вірусної інфекції, встановив різні варіанти реагування імунної системи. Розроблено алгоритм прогнозування ускладнень, комплекс лікувально-профілактичних заходів [97].

У звітний період були також виконані роботи, присвячені розробленню системи перинатального прогнозування та діагностики внутрішньоутробних інфекцій залежно від характеру інфікування і клініко-генетичних особливостей сім'ї. Було сформульовано наукову гіпотезу: складна взаємодія трансформованого мікросвіту мікробів і вірусів із організмом внутрішньоутробного плода відбивається на фенотипових характеристиках залежно від генетичних особливостей матері і плода [98].

В інших [99, 100] роботах профілактичної спрямованості розглядали проблему внутрішньоутробного інфікування (профілактика при передчасних пологах та поєднаних формах внутрішньоутробної інфекції). Були розроблені лікувально та профілактично-реабілітаційні заходи, спрямовані на покращання здоров'я матері та плода, новонародженого та дитини у віддалений післяпологовий період [101]. Застосовані діагностичному та лікувальні заходи дозволили знизити частоту гестаційних і перинатальних ускладнень у пацієнок з вірусно-бактеріальною асоційованою інфекцією. Були розроблені оптимальні патогенетично обґрунтовані підходи до діагностики, профілактики та лікування цієї патології як на стадії прегравідарної підготовки, так і з настанням вагітності.

Безсумнівний інтерес викликають результати вивчення особливостей перебігу вагітності при змінах біоценозу піхви [102–105]. У деяких роботах висвітлені також питання прегравідарної підготовки у таких жінок [106, 107].

Затверджені та виконані наукові дослідження, присвячені проблемі порушення допологової перебудови, вивченню питання етіопатогенетично диференційованого підходу до фізіопротективної підготовки жінок, показали залежність цих процесів від типологічних характеристик, редуційної підготовки шийки матки [108–110].

Низка робіт була присвячена прогнозуванню та профілактиці аномалій пологової діяльності [111–113].

У докторській дисертації з проблеми підготовки матки до пологів [114] висвітлені питання механізмів прогнозу та профілактики патологічного преламінарного періоду та розроблено лікувально-профілактичний комплекс для таких жінок.

Вузкий таз залишається важливою проблемою практичного акушерства. У дисертаційних роботах з цієї проблеми розглядаються питання ведення пологів у жінок з клінічно вузьким тазом [115], при багаторазовому обвитті пупкового канатика [116], у вагітних з перинатальною патологією [117], при порушенні мікробіоценозу статевої шляхів [118] та профілактики меконіальної аспірації у плода [119].

Переваги сімейних пологів щодо зниження акушерських і перинатальних ускладнень висвітлені в докторській дисертації [120], що виконана на сучасному напрямку акушерства – впровадження в практичну роботу акушерських закладів України сучасних медичних технологій.

Поряд із цим актуальним залишається питання оперативного акушерства. Так була виконана дисертаційна робота [121], присвячена диференційованому підходу до індивідуального вибору методики кесарева розтину при різних акушерських ситуаціях, в тому числі методики ушивання розрізу на матці.

В іншій роботі [122] висвітлено питання прогнозування природного розродження та його оптимізації у вагітних з оперованою маткою, що дозволяє знизити частоту повторних операційних втручань. Було відзначено, що найбільш інформативним в оцінці є стан васкуляризації зони попереднього розрізу на матці.

Дослідження з проблеми прогнозування та профілактики маткових кровотеч у жінок з преєклампусією в разі оперативного розродження [123] дозволили запропонувати комплекс профілактичних та лікувальних заходів для подолання цього ускладнення.

У дисертаційних роботах, присвячених питанням перебігу післяпологового періоду, проводили дослідження щодо профілактики та лікування гнійно-запальних захворювань пуерперію у жінок високого інфекційного ризику [124–127], з патологічною крововтратою в пологах [128, 129], після кесаревого розтину [130].

У роботі [131] вперше на сучасному методологічному рівні на підставі проведеного комплексного епідеміологічного, клініко-імунологічного, гемостазіологічного, мікробіологічного і морфогістологічного досліджень розроблена система лікувально-профілактичних заходів, спрямована на вирішення проблеми гнійно-запальних захворювань в акушерстві.

Дослідження щодо вивчення патогенезу гнійно-запальних захворювань дозволили обґрунтувати необхідність включення методів екстракорпоральної гемокорекції до комплексу лікувальних заходів у пацієнок з акушерськими гнійно-запальними захворюваннями з урахуванням типу імунної відповіді.

Причини детальних наслідків при перитоніті після кесаревого розтину були проаналізовані у виконаній докторській дисертаційній роботі [32]. Практичним результатом цієї роботи стало розроблення алгоритму лікувальних заходів для своєчасного хірургічного видалення вогнищ інфекції, антибактеріальної та дезинтоксикаційної терапії, з корекцією гіповолемічних, дисметаболічних, імунологічних та гемостазіологічних порушень.

У кількох роботах розглядаються питання профілактики та лікування порушень лактації у жінок з невиношуванням вагітності, плацентарною недостатністю [133] та у породілей після кесаревого розтину [134].

У докторській роботі з проблеми лактації [135] з'ясовуються основні причини та фактори ризику, особливості частоти і ступеня вираженості порушень лактаційної функції у жінок групи ризику. Розглядаються дані морфологічних особливостей клітин молозива, якісні зміни грудного молока, особливості кровотоку в грудних залозах, пропонується методика прогнозування та алгоритм лікувально-профілактичних заходів щодо зниження частоти і ступеня вираженості порушень лактації у жінок.

Значна кількість запланованих та виконаних дисертаційних робіт була присвячена перебігу вагітності та пологів у разі екстрагенітальної патології. Найбільша кількість робіт з екстрагенітальної патології присвячена хворобам нирок (дев'ять дисертацій), щитоподібної залози (десять дисертацій) та цукровому діабету (шість дисертацій).

Дослідження, проведені при ускладненні вагітності піелонефритом, дозволили авторам розробити методи прогнозування преєклампусії [143, 144], гіпотрофії плода [145], анемії [146] та інших перинатальних ускладнень [147].

На підставі мікробіологічних обстежень сечі, пологових шляхів, прямої кишки, вивчення гемодинамічних змін матково-плодового та ниркового кровотоку, гормонів, цитокінів, антифосфоліпідних антитіл, лазерної кореляційної спектроскопії сечі та інших досліджень були розроблені лікувально-профілактичні заходи для вагітних із захворюваннями нирок [148–151].

Особливий інтерес в останні роки представляє перебіг вагітності і пологів у жінок з патологією щитоподібної залози. У роботах з цієї проблеми проведені дослідження щодо особливостей формування фетоплацентарного комплексу, ускладнень вагітності [162–166], профілактики [167] перед-

часних пологів [168] та невиношування вагітності [169], пре-гравідарної підготовки [170].

Певний інтерес представляє дослідження [171], присвячене збереженню репродуктивного здоров'я, реалізації дітородної функції у жінок, яким було проведено операцію на щито-подібній залозі. У результаті дослідження була оптимізована система організаційних, лікувально-профілактичних і реабілітаційних заходів для цих вагітних, що істотно поліпшує перебіг вагітності, пологів, перинатальні показники.

Поодинокі праці присвячені іншій ендокринній патології, зокрема дослідженню акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з гіперандрогенією [172] та гіперпролактинемією [173].

Деякі роботи присвячено цукровому діабету у вагітних. У дослідженнях висвітлювались питання плацентарної недостатності, преєклампсії та інших акушерських ускладнень [181–185].

У дисертаційній роботі [186] вивчено особливості нейрогормональних, метаболічних та імунологічних порушень при цукровому діабеті, що дозволило прогнозувати ускладнення та розробити систему лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на зниження частоти преєклампсії, гіпоксії плода, перинатальної смертності.

Виконано декілька робіт з проблеми захворювань травного тракту у вагітних. Зокрема, дві роботи присвячені синдрому подразненого кишечника [187, 188], також досліджувались різні форми геморою у вагітних [189] та кишкового стазу під час вагітності [190].

Проблемі патології печінки у вагітних присвячено декілька робіт, в яких висвітлені питання особливостей профілактики і лікування анемії, плацентарної недостатності, тактики ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду [176–179].

З проблеми артеріальної гіпертензії і вагітності виконана низка робіт [142]. В усіх дослідженнях розглядаються питання прогнозування та профілактики поєданого гестозу [136–139], а також плацентарної недостатності [140–142] у вагітних з первинною артеріальною гіпертензією. У роботах з'ясовані стан ендотеліальної дисфункції, перекисного окиснення ліпідів, окисну модифікацію білків.

Були також висвітлені питання артеріальної гіпотензії [159] при нейроциркуляторній астенії [160, 161] у вагітних. Авторами розроблені та обгрунтовані програми лікувально-профілактичних заходів, які включали санаторне лікування.

Проблемі варикозної хвороби у вагітних також була приділена увага дослідників. У роботах з цієї проблеми розглядались питання особливостей діагностики та профілактики плацентарної недостатності [191, 192]. У дисертаційній роботі [193] з цієї проблеми також були досліджені питання тромбоембологічних ускладнень при розродженні жінок з варикозною хворобою вен нижніх кінцівок.

У низці робіт продовжено вивчення перебігу вагітності у жінок з анемією: у юних жінок [152], у пацієнок, які багато народжували [153], при поєднанні з пієлонефритом [154]. Авторами обгрунтовано лікування хворих із цією патологією, розроблені прогностичні критерії [155].

Звернена увага на діагностику та лікування остеопенічного синдрому у вагітних з анемією [156], на профілактику преєклампсії [157] та післяпологових ускладнень [158].

Поодинокі дослідження стосувалися ведення вагітності при інших екстрагенітальних захворюваннях, зокрема ожирінні [194–196], серцево-судинних захворюваннях [197, 198], остеопенічному синдромі [199], сполучнотканинних дисплазіях [200], метаболічному синдромі [201].

Таким чином можна зробити такі висновки:

1. За звітний період Проблемною комісією МОЗ України були розглянуті найбільш актуальні питання розвитку сучасних напрямків акушерської науки.

2. Аналіз проведених дисертаційних та науково-дослідних робіт виявив високий методичний рівень їх виконання, використання сучасних методів досліджень та урахування світового досвіду.

3. Важливим є необхідність виконання наукових досліджень в рамках існуючих Державних програм, що буде вагомим науковим підґрунтям для виконання цих програм.

4. Планування, затвердження та проведення наукових досліджень повинно відбуватися з урахуванням шляхів реформування медичної галузі в нашій країні.

5. Перспективою проведення наукових досліджень з проблем сучасного акушерства повинно бути врахування в дисертаційних та науково-дослідних роботах нагальних проблем практичного акушерства.

СПИСОК ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Мокрик Олександра Миколаївна – канд. мед. наук «Гормональне забезпечення системи мати–плацента–плід та корекція його порушень у вагітних, радіаційно опромінених в дитячому віці».
2. Нечай Оксана Сергіївна – канд. мед. наук «Еколого-генетичні аспекти репродукційного здоров'я жінок в умовах забруднення довкілля».
3. Шаповал Микола Віталійович – д-р мед. наук «Стан систем гомеостазу під час вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок, які вживають наркотичні препарати».
4. Геревич Георгій Йосипович – канд. мед. наук «Тіотиопалінна та його вплив на перебіг вагітності, пологів, стан плода і новонародженого».
5. Кузьоменська Марина Леонідівна – канд. мед. наук «Порушення у фетоплацентарному комплексі та їх корекція у вагітних, зайнятих у сфері переробки фосфоритів».
6. Островський Олександр Йосипович – канд. мед. наук «Ранній гестоз: патогенетичні особливості, діагностика, лікування».
7. Бондаренко Наталія Петрівна – канд. мед. наук «Комплексне лікування вагітних з ранніми гестозами, що обтяжені залізодефіцитною анемією з застосуванням мінеральної води „Миргородська“ та нормобаричної гіпоксітерапії».
8. Кудрєвич Ірина Олексіївна – канд. мед. наук «Особливості патогенезу та удосконалення методів лікування раннього гестозу вагітних».
9. Каченюк Юрій Анатолійович – д-р мед. наук «Пренатальна діагностика і корекція патологічного стану плода (клінічні аспекти, можливості і перспективи)».
10. Сопко Яніна Олександрівна – канд. мед. наук «Вроджені вади серця у плода: удосконалення діагностичних технологій і тактики ведення вагітності».
11. Бокучава Руслан Олександрович – канд. мед. наук «Оптимізація перинатальної діагностики природжених і спадкових захворювань».
12. Стовбун Ганна Борисівна – канд. мед. наук «Прогнозування ризику виникнення хромосомних аномалій ембріона та наступного невиношування у пацієнок після екстракорпорального запліднення».
13. Карпин Ольга Михайлівна – канд. мед. наук «Діагностика та корекція розладів гестаційної трансформації предплацентарного кровопливу».
14. Ткачук Людмила Леонідівна – канд. мед. наук «Діагностично-прогностичне значення дослідження пре- та внутрішньо-плацентарного кровопливу у II триместрі вагітності».
15. Соловійов Олексій Іванович – канд. мед. наук «Ультразвукові та біохімічні маркери I триместру в прогнозуванні акушерських ускладнень вагітності».
16. Барковський Дмитро Євгенович – д-р мед. наук «Вплив нейроімуноендокринних факторів і HLA-системи на клінічний перебіг вагітності та пологів».
17. Сірокваша Олена Альбертівна – канд. мед. наук «Лікування невиношування вагітності, асоційованого з урогенітальними інфекціями та антифосфоліпідним синдромом».
18. Машинець Наталія Валеріївна – канд. мед. наук «Прогнозування, рання діагностика та лікування невиношування вагітності».
19. Гінзбург Валентина Григорівна – канд. мед. наук «Наукове обгрунтування ведення жінок зі звичною втратою плода, профілактика перинатальних ускладнень з метою збереження репродуктивного здоров'я».
20. Заяць-Кажновець Олеся Іванівна – канд. мед. наук «Профілактика невиношування у жінок із запальними захворюваннями урогенітального тракту».
21. Мишко Андрій Степанович – канд. мед. наук «Профілактика невиношування вагітності у жінок, які народжують уперше у пізньому репродуктивному віці».
22. Бондаренко Наталія Іванівна – канд. мед. наук «Патогенетичне обгрунтування протитромботичної терапії синдрому втрати плода у вагітних з первинним антифосфоліпідним синдромом».

23. Воробйова Ірина Іванівна – д-р мед. наук «Патогенез, профілактика та лікування невиношування вагітності з урахуванням особливостей центральних механізмів регуляції генеративної функції».
24. Корнієнко В'ячеслав Григорович – канд. мед. наук «Особливості адаптаційних реакцій організму вагітних при ускладненому невиношуванням гестаційному процесі та їх корекція».
25. Васеленко Володимир Анатолійович – канд. мед. наук «Стан шийки матки у вагітних жінок з ризиком формування істміко-цервікальної недостатності та невиношування вагітності».
26. Ахмед Халед Німер Абу Халіл (Йорданія) – канд. мед. наук «Роль сполучнотканинних елементів плодкових оболонок у виникненні їх передчасного розриву при недоношеній вагітності».
27. Гончарук Наталія Петрівна – канд. мед. наук «Особливості ведення вагітності та пологів у жінок із передчасним розривом плодкових оболонок при недоношеній вагітності».
28. Жабіцька Леся Анатоліївна – канд. мед. наук «Нові аспекти патогенезу невиношування вагітності, лікування та профілактика».
29. Пилипчук Ірина Степанівна – канд. мед. наук «Технологія допомоги при ідіоматичному недоношенні вагітності».
30. Шкоба Людмила Станіславівна – канд. мед. наук «Профілактика інтраамніального інфікування у вагітних після допоміжних репродуктивних технологій».
31. Мозгова Олена Михайлівна – канд. мед. наук «Фактори ризику, діагностика і попередження загрози невиношування вагітності у жінок після екстракорпорального запліднення».
32. Рябенко Олена Павлівна – канд. мед. наук «Профілактика ускладнень вагітності та перинатальної патології у жінок після екстракорпорального запліднення і редукції ембріонів».
33. Банніков Володимир Іванович – канд. мед. наук «Клініко-імунологічні особливості перебігу вагітності у жінок після екстракорпорального запліднення методом донації ооцитів».
34. Завадська Ольга Юрівна – канд. мед. наук «Плацентарна недостатність при багатоплідній вагітності».
35. Топчій Микола Едуардович – канд. мед. наук «Профілактика невиношування і недоношування багатоплідної вагітності».
36. Воробей Віталія Олександрівна – канд. мед. наук «Профілактика прееклампсії та анемії при багатоплідній вагітності».
37. Тутов Сергій Миколайович – канд. мед. наук «Профілактика ускладненого перебігу вагітності та пологів у жінок групи ризику щодо синдрому раптової смерті немовляти».
38. Ломага Юрій Юрійович – канд. мед. наук «Реабілітація та шляхи покращання репродуктивного здоров'я жінок з внутрішньоматковою загибеллю плода в анамнезі в умовах природного йодного дефіциту».
39. Захаріюдакі Клеанті – канд. мед. наук «Диференційований підхід до профілактики невиношування і недоношування у жінок з неплідністю в анамнезі».
40. Яцишина Наталія Григорівна – канд. мед. наук «Диференційований підхід до профілактики та лікування недоношування вагітності у жінок з безпліддям ендокринного генезу».
41. Тарасюк Олена Костянтинівна – канд. мед. наук «Психоматичні порушення у вагітних з загрозою переривання вагітності, які страждали безпліддям».
42. Марауї Резкі (Туніс) – канд. мед. наук «Прогнозування і профілактика ускладнень вагітності у жінок з безпліддям в анамнезі».
43. Єгорова Марина Олександрівна – канд. мед. наук «Профілактика та лікування фетоплацентарної недостатності у вагітних з хронічним психоемоційним напруженням».
44. Дорошенко-Кравчик Марта Володимирівна – канд. мед. наук «Профілактика та лікування плацентарної дисфункції у вікових першородящих».
45. Єрмаченко Анна Олександрівна – канд. мед. наук «Профілактика фетоплацентарної недостатності у жінок, що працюють і проживають в умовах аерогенного навантаження викидами коксохімічного виробництва».
46. Заболотна Аліна Володимирівна – канд. мед. наук «Прогнозування, діагностика та профілактика плацентарної недостатності у вагітних групи високого ризику її розвитку».
47. Раковська Наталія Іванівна – канд. мед. наук «Сучасна комплексна оцінка системи мати–плацента–плід».
48. Форостяна Олена Вікторівна – канд. мед. наук «Профілактика акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з плацентарною недостатністю при попередній гестації».
49. Борщова Олена Петрівна – канд. мед. наук «Патогенетичне значення порушень у системі гемостазу у розвитку плацентарної недостатності у вагітних з патологічним рівнем антифосфоліпідних антитіл».
50. Маринчина Ірина Миколаївна – канд. мед. наук «Алгоритм діагностики плацентарної форми дисфункції плаценти».
51. Кузьміна Ірина Юрівна – д-р мед. наук «Стан системи мати–плацента–плід при хронічній гіпоксії плода та його корекція (клініко-експериментальне дослідження)».
52. Палига Ігор Євгенович – канд. мед. наук «Моніторинг матково-плацентарно-плодового кровообігу при хронічній гіпоксії плода».
53. Лупояд Костянтин Вікторович – канд. мед. наук «Гормональні та імунологічні порушення у жінок, стан внутрішньоутробного плода при його гіпоксії (дистресі) та їх корекція».
54. Присяжнюк Володимир Петрович – канд. мед. наук «Стан материнсько-плодового кровообігу та корекція його порушень при затримці росту плода».
55. Картель Валентина Миколаївна – канд. мед. наук «Профілактика і лікування гестозів вагітних з використанням санаторно-курортних факторів».
56. Ольховська Вікторія Миколаївна – канд. мед. наук «Особливості ураження гепатобіліарної системи у вагітних з прееклампсією та шляхи їх корекції».
57. Єльська Світлана Миколаївна – канд. мед. наук «Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів у жінок з прееклампсією на тлі патологічного рівня антифосфоліпідних антитіл».
58. Лісідина Наталія Василівна – канд. мед. наук «Десять особливостей патогенезу прееклампсії та неспецифічна імунотерапія кріоконсервованою суспензією плаценти людини як метод профілактики і лікування».
59. Галич Світлана Родіонівна – д-р мед. наук «Прееклампсія як синдром психоемоційної та вегетосудинної дисадаптації».
60. Поліщук Іван Полікарпович – канд. мед. наук «Клініко-патогенетичне обґрунтування раціональних методів профілактики ускладнень у вагітних з прееклампсією».
61. Остафійчук Світлана Олександрівна – канд. мед. наук «Клініко-параклінічне обґрунтування терапії вагітних з прееклампсією».
62. Головач Ігор Степанович – канд. мед. наук «Зміни метаболічного та імунологічного гомеостазу в патогенезі прееклампсії легкого та середнього ступенів важкості, корекція та лікування».
63. Сазоненко Леся Володимирівна – канд. мед. наук «Удосконалення терапії прееклампсії на основі корекції патогенетичних змін в системі L-аргінін-NO».
64. Стефанова Альона Андріївна – канд. мед. наук «Стан білково-ліпідного обміну фетоплацентарного комплексу у вагітних з прееклампсією».
65. Ухаль Лариса Вікторівна – канд. мед. наук «Роль корекції порушень геодинаміки в системі мати–плацента–плід в комплексному лікуванні плацентарної недостатності у вагітних з прееклампсією».
66. Головок Ганна Володимирівна – канд. мед. наук «Профілактика прееклампсії у жінок великого промислового міста».
67. Мухтохова Мухаббат Зурішоевна – канд. мед. наук «Комплексна терапія плацентарної недостатності при гестозі».
68. Білик Наталія Миколаївна – д-р мед. наук «Передчасне відшарування плаценти (механізми розвитку, лікувально-профілактичні заходи)».
69. Загородня Олександра Сергіївна – канд. мед. наук «Нові аспекти патогенезу та прогнозування передчасного відшарування нормально розташованої плаценти».
70. Ласитчук Оксана Миколаївна – канд. мед. наук «Діагностика, лікування та акушерська тактика при вагітності, ускладненій багатоводдям».
71. Нікогосян Левон Рубенович – канд. мед. наук «Особливості клінічного перебігу гестаційних процесів при багатоводді у жінок з мікроелементами».
72. Зауральський Ростислав Валентинович – канд. мед. наук «Діагностика, лікування і профілактика перинатальних ускладнень при ізоімунізації за антигенами системи ABO».
73. Гераскіна Лілія Равілівна – канд. мед. наук «Удосконалення методів профілактики та лікування ускладнень вагітності при ізоімуній несумісності крові матері та плода».
74. Жульовський Валерій Васильович – канд. мед. наук «Аntenатальна діагностика, тактика ведення вагітності і пологів при переносі вагітності».
75. Дерішов Сергій Васильович – канд. мед. наук «Ведення вагітності та пологів у жінок з аномаліями розвитку матки».
76. Коломієць Олена Володимирівна – канд. мед. наук «Особливості доброякісної та передракової патології шийки татки у вагітних і породілей: фактори ризику, профілактика».
77. Руденко Ірина Василівна – канд. мед. наук «Клініко-лабораторна оцінка перебігу гестаційного періоду при макросомії плода у недиабетичних матерів».
78. Гурська Марія Владиславівна – канд. мед. наук «Лікування загрози переривання вагітності у жінок з лейоміомою матки».
79. Соколовська Тетяна Анатоліївна – канд. мед. наук «Профілактика перинатальної патології у вагітних з міомою матки різної локалізації».
80. Карякіна Ольга Леонідівна – канд. мед. наук «Профілактика акушерських і перинатальних ускладнень у вагітних з міомою матки».
81. Жайворонко Сергій Олександрович – канд. мед. наук «Профілактика та лікування плацентарної недостатності у вагітних з лейоміомою матки».
82. Фірас А.Ф. Аль, Алі (Ірак) – канд. мед. наук «Реабілітаційні заходи у жінок з міомою матки в післяпологовому періоді».
83. Скрипченко Наталія Яківна – д-р мед. наук «Лейоміома матки при

- вагітності і після пологів (патогенез ускладнень, профілактика, лікування у вагітних та породій)».
84. Островерха Марія Романівна – канд. мед. наук «Профілактика акушерських і перинатальних ускладнень у жінок, прооперованих з приводу доброякісних кіст яєчників під час вагітності».
85. Коровай Сергій Вікторович – канд. мед. наук «Стан фетоплацентарного комплексу при цитомегаловірусній та герметичній інфекціях в динаміці терапії».
86. Костарева Лідія Петрівна – канд. мед. наук «Профілактика перинатальної патології у вагітних з синдромом плацентарної недостатності інфекційного генезу».
87. Юрчик Олег Миколайович – канд. мед. наук «Клініко-патогенетичне обґрунтування застосування імуномодуляторів та ензимотерапії у вагітних з хламідійною інфекцією».
88. Кінаш Наталія Миронівна – канд. мед. наук «Профілактика перинатальної патології у жінок з уреоплазмозом-вірусною інфекцією».
89. Арендар Олена Анатоліївна – канд. мед. наук «Прогнозування та профілактика вертикальної (перинатальної) трансмісії вірусу гепатиту С».
90. Гончар Костянтин Володимирович – канд. мед. наук «Прогнозування та профілактична корекція невиношування вагітності та стану новонародженого у жінок, які хворіють на вірусних гепатит В».
91. Пенью Надія Василівна – канд. мед. наук «Корекція плацентарної недостатності у вагітних з вірусним гепатитом „В“ в анамнезі».
92. Башинська Оксана Валеріївна – канд. мед. наук «Профілактика перинатальної захворюваності та смертності новонароджених від матерів, що хворіли на сифіліс».
93. Будла Оксана Володимирівна – канд. мед. наук «Особливості перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду та корекція».
94. Однокоз Тетяна Олександрівна – канд. мед. наук «Прогнозування та попередження передчасного розриву плодових оболонок у ВІЛ-інфікованих вагітних з метою профілактики інтранатального інфікування плода».
95. Барановська Галина Антонівна – канд. мед. наук «Оптимізація тактики ведення вагітності у жінок і ВІЛ-інфекцією».
96. Посохова Світлана Петрівна – д-р мед. наук «Прогнозування, профілактика та шляхи зниження перинатального інфікування при ВІЛ-інфекції».
97. Куріцина Світлана Альбертівна – канд. мед. наук «Профілактика перинатальної патології у жінок, які перенесли респіраторну вірусну інфекцію в різні терміни гестації».
98. Жадан Ірина Андріївна – д-р мед. наук «Система перинатального прогнозування, діагностики і профілактики внутрішньоутробних інфекцій на основі вивчення клініко-генетичних особливостей сім'ї».
99. Ляшенко Олена Миколаївна – канд. мед. наук «Профілактика передчасних пологів при внутрішньоутробному інфікуванні».
100. Корчинська Оксана Олександрівна – д-р мед. наук «Поєднані форми внутрішньоутробних інфекцій: патогенез акушерських і перинатальних ускладнень та їх профілактика».
101. Ютенко Борис Анатолійович – д-р мед. наук «Профілактика і лікування гестаційних і перинатальних ускладнень у пацієнток на фоні асоційованої вірусно-біктеріальної інфекції».
102. Жердева Ірина Володимирівна – канд. мед. наук «Антенатальна охорона плода у вагітних з порушеним мікробіоценозом пологових шляхів в умовах спостереження в жіночій консультації».
103. Чітанова Тамар (Грузія) – канд. мед. наук «Перебіг вагітності у жінок при порушенні піхового мікробіоценозу на фоні дисмікроелементозу».
104. Хепатрауд Апполінер – канд. мед. наук «Мікробіоценоз піхви при загрозі переривання вагітності і його корекція».
105. Билим Галина Василівна – канд. мед. наук «Особливості перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду у жінок зі змішаною інфекцією генітального тракту в анамнезі».
106. Ніколаєва Світлана Вікторівна – канд. мед. наук «Прегравідарна підготовка та ведення вагітності у пацієнток з невиношуванням вагітності на фоні герпесвірусної інфекції».
107. Охаська Ірина Іванівна – канд. мед. наук «Особливості фетоплацентарного комплексу на тлі змішаного вірусно-хламідійного інфікування вагітних».
108. Муризіна Ірина Юріївна – канд. мед. наук «Гормонально-цитокіновий профіль при порушенні процесу допологової перебудови та його корекція шляхом тканинної терапії».
109. Беляєва Тетяна Миколаївна – канд. мед. наук «Диференційований підхід до фізіопсихопрофілактичної підготовки вагітних до пологів в залежності від типологічних характеристик у жінок».
110. Фармазей Тетяна Григорівна – канд. мед. наук «Клініко-патогенетичне обґрунтування комплексної прендукційної підготовки шийки матки у вагітних жінок».
111. Кучерова Марія Михайлівна – к.м.н «Профілактика слабості пологової діяльності».
112. Чернова Ганна Вікторівна – канд. мед. наук «Профілактика аномалій пологової діяльності у жінок і інтраамніальним інфікуванням».
113. Кузьміна Ольга Олександрівна – канд. мед. наук «Патогенетичні основи надмірно сильної та дискоординованої пологової діяльності та корекція їх застосуванням антагоністів кальцію (клініко-експериментальне дослідження)».
114. Савченко Сергій Євгенійович – д-р мед. наук «Патологічний преламінарний період (патогенез, прогнозування, профілактика і лікування)».
115. Суліма Ганна Миколаївна – канд. мед. наук «Оптимізація ведення пологів у жінок із клінічно вузьким тазом».
116. Карапелтрова Тетяна Данилівна – «Перинатальні наслідки розродження жінок при багаторазовому обвитті пуповиною шийки плода».
117. Шауш Бельгасем Бен Хассін (Туніс) – канд. мед. наук «Пріоритетний метод вибору способу розродження у вагітних з перинатальною патологією».
118. Яремчук Лілія Вікторівна – канд. мед. наук «Прогнозування травматизму та профілактика гнійно-запальних ускладнень пологових травм промежини у вагітних з порушенням мікробіоценозу статевих шляхів».
119. Копійчук Ірина Михайлівна – канд. мед. наук «Профілактика мехоніальної аспірації у плода».
120. Бабич Тетяна Юріївна – д-р мед. наук «Сімейні пологи: профілактика та зниження акушерських і перинатальних ускладнень».
121. Теленик Микола Миколайович – канд. мед. наук «Диференційований підхід до індивідуального вибору методики кесарева розтину при різних акушерських ситуаціях».
122. Черненко Дмитро Васильович – канд. мед. наук «Прогнозування природного розродження та його оптимізація у вагітних з оперованою маткою».
123. Богачов Едуард Ігорович – канд. мед. наук «Прогноз та профілактика маткових кровотеч у жінок з прееклампсією при оперативному розродженні».
124. Алексеева Наталія Николаевна (Молдова) (п/а) – канд. мед. наук «Рання комплексна реабілітація родильницької групи високого інфекційного ризику».
125. Скорбач Юлія Іванівна – канд. мед. наук «Удосконалення профілактики гнійно-септичних ускладнень перерію залежно від мікробіоценозу піхви».
126. Овечник Марина Альбертівна – канд. мед. наук «Клініко-імунологічне обґрунтування комплексного лікування гнійно-запальних захворювань післяпологового періоду».
127. Шамік Едуард Володимирович – канд. мед. наук «Комплексна профілактика післяпологових гнійно-септичних ускладнень при потенційній інфекції у матері».
128. Мельніков Олександр Юрійович – канд. мед. наук «Прогнозування виникнення гнійно-запальних ускладнень та їх профілактика у породій з патологічною кровотратою під час пологів».
129. Герасименко Світлана Федорівна – канд. мед. наук «Клініко-патогенетичне обґрунтування відновлювального лікування породій, що перенесли акушерські кровотечі».
130. Литвинова Олена Валеріївна – канд. мед. наук «Корекція відновних процесів у породій з прееклампсією після кесаревого розтину з урахуванням реактивності організму».
131. Долгошапка Ольга Миколаївна – д-р мед. наук «Гнійно-запальні захворювання в акушерстві (патогенез, клініка, система лікувальних та профілактичних заходів)».
132. Бойко Володимир Іванович – д-р мед. наук «Перитоніт після кесарева розтину: прогнозування, профілактика і реабілітація пацієнток».
133. Шаталова Марина Віталіївна – канд. мед. наук «Профілактика та лікування порушень лактації у жінок з невиношуванням вагітності та фетоплацентарною недостатністю».
134. Зару Мох'д Алі Мунір Алі – канд. мед. наук «Становлення лактації та якісний склад молока у породій після кесарського розтину».
135. Хаща Іван Іванович – д-р мед. наук «Прогнозування та профілактика порушень лактації у жінок групи ризику».
136. Круть Юрій Якович – д-р мед. наук «Прееклампсія у вагітних з первинною артеріальною гіпертензією (прогнозування, клініко-патогенетичне обґрунтування профілактики та терапії)».
137. Сіліна Наталя Костянтинівна – канд. мед. наук «Роль ендотеліальної дисфункції у розвитку прееклампсії у вагітних з артеріальною гіпертензією».
138. Латишева Інна Василівна – канд. мед. наук «Сучасні методи профілактики розвитку прееклампсії у вагітних з артеріальною гіпертензією».
139. Павловська Тетяна Леонідівна – канд. мед. наук «Профілактика прееклампсії та перинатальної патології у вагітних з гіпертонічною хворобою».
140. Двудіт Марія-Мар'яна Петрівна – канд. мед. наук «Профілактика та лікування плацентарної недостатності у вагітних з артеріальною гіпертензією».
141. Шафарчук Валентина Михайлівна – канд. мед. наук «Клініко-імунологічні особливості материнсько-плодових взаємовідносин та корекція їх порушень у вагітних з артеріальною гіпертензією».
142. Гайструк Наталя Анатоліївна – д-р мед. наук «Антенатальна охорона плода у вагітних з гіпертензивними розладами (патогенез, діагностика, прогнозування та лікування)».

143. Бондар Олена Володимирівна – канд. мед. наук «Прогнозування ступеня важкості преєклампації та адресатності терапії у вагітних з патологією сечовидільної системи».
144. Іщенко Ганна Іванівна – канд. мед. наук «Профілактика преєклампації у вагітних з хронічними запальними захворюваннями нирок».
145. Данков Олег Веніамінович – канд. мед. наук «Прогнозування та профілактика гіпотрофії плода у вагітних з хронічним пієлонефритом».
146. Калугіна Людмила Вадимівна – д-р мед. наук «Клініко-патологічні аспекти прогнозування, лікування та профілактики анемії вагітних при запальних захворюваннях нирок».
147. Талалаєнко Юлія Олександрівна – д-р мед. наук «Перинатальні ускладнення у вагітних з пієлонефритом (діагностика, патогенез, лікування, профілактика, прогнозування)».
148. Волошина Тетяна Василівна – канд. мед. наук «Перебіг вагітності, пологів та стан новонароджених у жінок з хронічними запальними захворюваннями нирок на фоні підвищеного рівня антифосфоліпідних антитіл».
149. Жук Вадим Юрійович – канд. мед. наук «Профілактика ускладнень вагітності у жінок з хронічним пієлонефритом та урогенітальним мікоплазмозом».
150. Гребельна Наталія Володимирівна – канд. мед. наук «Профілактика акушерських і перинатальних ускладнень у жінок з гестаційною патологією нирок».
151. Березницька Ганна Григорівна – канд. мед. наук «Прогнозування та профілактика гестаційного пієлонефриту у вагітних з безсимптомною бактеріурією».
152. Благовещенський Євгеній В'ячеславович – канд. мед. наук «Клініко-діагностична характеристика перинатального періоду у юних вагітних із залізодефіцитною анемією та її лікування».
153. Айман Абдо – канд. мед. наук «Профілактика та лікування анемії вагітних у жінок, які багато народжують».
154. Мумрова Олена Іванівна – канд. мед. наук «Профілактика ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок з анемією на тлі пієлонефриту».
155. Макаруч Оксана Михайлівна – д-р мед. наук «Анемія вагітних: патогенез, профілактика, лікування, прогнозування ускладнень та шляхи їх попередження».
156. Прилуцька Яна Юріївна – канд. мед. наук «Діагностика та лікування остеопенічного синдрому у вагітних з анемією».
157. Овчаренко Ганна Василівна – канд. мед. наук «Прогнозування та профілактика преєклампації у вагітних з анемією».
158. Перетятко Галина Андріївна – канд. мед. наук «Удосконалення терапії гестаційної анемії напередодні пологів щодо профілактики післяпологових ускладнень».
159. Апресова Каріне Грантівна – д-р мед. наук «Вагітність і артеріальна гіпотензія (патогенез, профілактика і лікування ускладнень)».
160. Колотіліна Тетяна Олегівна – канд. мед. наук «Профілактики та лікування акушерських ускладнень у вагітних з вегетосудинною астеною».
161. Теслюк Роман Святославович – канд. мед. наук «Стан системи мати–плацента–плід при функціональних порушеннях дихання у жінок з нейроциркуляторною астеною».
162. Абдулвахаб Дарвиш Фахим – канд. мед. наук «Клініко-морфологічні особливості формування фетоплацентарної недостатності у вагітних з еутроїдною гіперплазією щитовидної залози».
163. Майко Марина Олександрівна – канд. мед. наук «Особливості діагностики та лікування хронічної плацентарної недостатності у вагітних при тиреоїдній патології».
164. Геряк Світлана Миколаївна – д-р мед. наук «Структурно-функціональні порушення в системах забезпечення вагітності та пологів у жінок із субклінічним гіпотиреозом: профілактика, лікування та прогнозування ускладнень».
165. Афанасьєв Ігор Володимирович – канд. мед. наук «Клініко-лабораторна оцінка перебігу вагітності при гіперфункції щитоподібної залози».
166. Ольховик Віталій Леонідович – канд. мед. наук «Патогенетичне обґрунтування діагностики та лікування вагітних з дифузною еутроїдною гіперплазією щитоподібної залози».
167. Сякорова Валентина Олександрівна – канд. мед. наук «Особливості нейрогуморальної регуляції фетоплацентарного комплексу у вагітних з патологією щитоподібної залози».
168. Цмур Ольга Василівна – канд. мед. наук «Профілактика передчасних пологів у жінок із гіпотиреозом».
169. Тимків Ігор Степанович – канд. мед. наук «Вплив тиреоїдної дисфункції на виношування вагітності в умовах ендемічної місцевості».
170. Мамоненко-Морозова Інна Юріївна – канд. мед. наук «Прегравідарна підготовка і профілактика невиношування у жінок з гіпотиреозом».
171. Давидова Юлія Володимирівна – д-р мед. наук «Оперована щитовидна залоза та вагітність (патогенез, діагностика, профілактика ускладнень)».
172. Ахмад Алтурк – канд. мед. наук «Профілактика акушерських і перинатальних ускладнень у жінок з гіперандрогенією».
173. Заніна Наталія Вікторівна – канд. мед. наук «Вагітність і пологи у жінок з гіперлокацинемією в анамнезі».
174. Задорожній Віктор Анатолійович – канд. мед. наук «Материнсько-плодові взаємовідносини та корекція їх порушень у вагітних з туберкульозом легень».
175. Базелюк Олег Михайлович – канд. мед. наук «Оптимізація ведення вагітності та пологів у жінок, хворих на активний туберкульоз легень».
176. Зубаренко Костянтин Олександрович – канд. мед. наук «Комплексне лікування вагітних із залізодефіцитною анемією, які перенесли вірусний гепатит».
177. Чибісова Ірина Володимирівна – канд. мед. наук «Хронічна патологія гепатобіліарної системи у вагітних (клініко-патогенетична характеристика, лікування, акушерська тактика)».
178. Полюляк Оксана Анатоліївна – канд. мед. наук «Корекція плацентарної недостатності у жінок з хронічною патологією печінки і жовчовивідних шляхів».
179. Лещинський Тадій Петрович – канд. мед. наук «Особливості ведення вагітності, пологів, післяпологового періоду у вагітних із анемією, поєднаною із хронічною патологією гепатобіліарної системи невірусного генезу».
180. Міцода Роман Миронович – д-р мед. наук «Патогенетичні особливості, прогнозування, профілактика та лікування акушерських ускладнень у жінок, які страждали або страждають на вірусні гепатити».
181. Євтерєва Інна Олексіївна – канд. мед. наук «Удосконалення комплексної терапії та профілактика ускладнень вагітності при цукровому діабеті типу 1».
182. Данилюк Вероніка Олександрівна – канд. мед. наук «Перебіг вагітності, стан плода і тиреоїдний гомеостаз у вагітних з цукровим діабетом І типу».
183. Коханов Ігор Вадимович – канд. мед. наук «Перебіг вагітності, пологів, стан плода і новонародженого при антифосфоліпідному синдромі у хворих на цукровий діабет».
184. Терехова Наталія Вікторівна (п/а) – канд. мед. наук «Клініко-морфологічні аспекти плацентарної недостатності при цукровому діабеті».
185. Матвієнко Інна Володимирівна – канд. мед. наук «Стан фетоплацентарного комплексу у вагітних з ендокринною патологією».
186. Авраменко Тетяна Василівна – д-р мед. наук «Перинатальна патологія у вагітних, хворих на цукровий діабет (патогенез, клініка, прогнозування, удосконалення системи профілактики та лікування)».
187. Сидоров Денис Михайлович – канд. мед. наук «Особливості перебігу гестації при синдромі подразненого кишечнику і методи його корекції».
188. Сухурова Любов Святославна – канд. мед. наук «Профілактика та лікування гестаційних ускладнень у вагітних з синдромом подразненої кишки».
189. Манзюк Олена Євгенівна – канд. мед. наук «Профілактика ускладнень вагітності, пологів і післяпологового періоду у пацієнток, які страждають на різні форми геморою».
190. Шелудченко Вікторія Валентинівна – канд. мед. наук «Оптимізація тактики ведення вагітності у жінок з товстокишковим стазом».
191. Шемякіна Наталія Миколаївна – канд. мед. наук «Сучасні методи лікування вагітних з рецидивуючим генітальним герпесом».
192. Надер Халіл Насер Дауд (Йорданія) – канд. мед. наук «Функція фетоплацентарного комплексу у вагітних з варикозним розширенням вен нижніх кінцівок».
193. Березан Олексій Іванович – канд. мед. наук «Профілактика тромбогеморагічних ускладнень при розродженні жінок з варикозною хворобою вен нижніх кінцівок».
194. Стефанок Сергій Львович – канд. мед. наук «Патогенетичні аспекти ожиріння у вагітних жінок, оптимізація методів лікування та профілактики його ускладнень».
195. Сафонов Роман Анатолійович – канд. мед. наук «Зміни у фетоплацентарному комплексі і системі гемостазу у вагітних з аліментарно-конституціональним ожирінням та їх корекція».
196. Хала Ахмед Сабрі Кассім Аль Тавіл (Єгипет) – канд. мед. наук «Профілактика акушерської та перинатальної патології у вагітних із ожирінням».
197. Дзюба Олена Миколаївна – канд. мед. наук «Стан гемодинаміки в системі «мати–плацента–плід» у вагітних із захворюваннями серцево-судинної системи».
198. Гейнц Наталія Євгенівна – канд. мед. наук «Профілактика акушерських ускладнень у жінок, які страждають на захворювання серцево-судинної системи, за допомогою програми «сімейні пологи»».
199. Амро Ірина Геннадіївна – канд. мед. наук «Розробка сучасних методів ведення вагітності та пологів у жінок з остеопенічним синдромом».
200. Неєлова Оксана Василівна – канд. мед. наук «Прогнозування та профілактика перинатальних ускладнень у жінок зі сполучнотканинними дисплазіями».
201. Ошовський Віктор Іванович – канд. мед. наук «Перебіг вагітності, пологів, післяпологового періоду та профілактика ускладнень у жінок з інсулінорезистентністю».